

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

(12) **OPIS PATENTOWY** (19) **PL** (11) **240323**

(13) **B1**

(21) Numer zgłoszenia: **434184**

(51) Int.Cl.
G01R 35/02 (2006.01)

(22) Data zgłoszenia: **04.06.2020**

(54) **Analityczny sposób wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąowego transformacji wyższych harmonicznych prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe**

(43) Zgłoszenie ogłoszono:
06.12.2021 BUP 36/21

(45) O udzieleniu patentu ogłoszono:
14.03.2022 WUP 11/22

(73) Uprawniony z patentu:
POLITECHNIKA ŁÓDZKA, Łódź, PL

(72) Twórca(y) wynalazku:
MICHAŁ KACZMAREK, Łódź, PL
ERNEST STANO, Budy Dłutowskie, PL

(74) Pełnomocnik:
recz. pat. Anna Westrych

PL 240323 B1

Opis wynalazku

Przedmiotem wynalazku jest analityczny sposób wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznych prądów odkształconych i prądów sinusoidalnych podwyższonych częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe.

Norma IEC 61869-6: „Przekładniki – Część 6: Dodatkowe wymagania ogólne dla przekładników małej mocy” określa wymagania w zakresie dokładności przekładników prądowych i napięciowych podczas transformacji sygnałów sinusoidalnych i harmonicznych sygnałów odkształconych. W normie tej przedstawiono koncepcje układów pomiarowych do badania dokładności przekładników prądowych i napięciowych małej mocy (prądy/napięcia wyjściowe rzędu mA/mV): układów elektronicznych także z rdzeniem magnetycznym wymagających dodatkowego zasilania, optycznych, cewek Rogowskiego.

Norma IEC 61869-2: „Przekładniki – Część 2: Wymagania szczegółowe dotyczące przekładników prądowych” określa wymagania w zakresie dokładności indukcyjnych przekładników prądowych podczas transformacji prądów sinusoidalnych o częstotliwościach z zakresu od 15 Hz do 100 Hz. W normie tej przedstawiono koncepcje pośredniego wyznaczania błędów całkowitego i prądowego przekładników prądowych na podstawie pomiaru wartości prądu wzbudzenia wyznaczonej podczas zasilania strony wtórnej przekładnik prądowego napięciem o wartości wynikającej z prądu wtórnego, rezystancji i reakcji obciążenia uzwojenia wtórnego i jego rezystancji. Z uwagi na brak uwzględnienia w obliczeniach indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego i odkształcenia prądów oraz napięć w wyniku nieliniowości rdzenia metoda ta nie znajduje zastosowania do wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznych prądów odkształconych oraz prądów sinusoidalnych podwyższonych częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe.

Wynalazek rozwiązuje problem określania dokładności transformacji harmonicznych prądów odkształconych i sinusoidalnych podwyższonej częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe bez konieczności zastosowania szerokiej częstotliwości wieloprądowego toru probierczego i przetwornika wzorcowego.

Analityczny sposób wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznych prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe według wynalazku polega na tym, że w celu określenia błędów całkowitego, prądowego i kąтового najpierw wyznacza się indukcyjność rozproszenia uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, w układzie pomiarowym z przekładnikiem wzorcowym dla transformacji prądu sinusoidalnego o częstotliwości 50 Hz i znamionowej wartościach skutecznej prądu wtórnego przekładnika wzorcowego I''_{1h1} i wartości obciążenia uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego dokonuje się pomiaru wartości skutecznej podstawowej harmonicznej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, podstawowej harmonicznej napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego oraz wartość sumarycznego kąta fazowego ($\beta_{h1} + \Psi_{h1}$) między podstawową harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} i podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} , następnie badany indukcyjny przekładnik prądowy zostaje podłączony do układu pomiarowego, w którym dla zadanego prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} o uprzednio wyznaczonej wartości skutecznej podstawowej harmonicznej dokonuje się pomiaru podstawowej harmonicznej mocy czynnej i biernej oraz sporządza się wykres wskazowy a kąt α_{h1} wyznacza się na podstawie zmierzonych wartości mocy czynnej i biernej zgodnie z poniższą zależnością:

$$\alpha_{h1} = \arctg\left(\frac{P_{h1}}{Q_{h1}}\right)$$

gdzie:

P_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy czynnej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

Q_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy biernej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

α_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi składowej biernej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądem wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

wtedy wartość kąta fazowego γ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wyznacza się z poniższej zależności:

$$\gamma_{h1} = 90^\circ - \alpha_{h1} - (\beta_{h1} + \psi_{h1})$$

gdzie:

γ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi napięcia wtórnego $\underline{U}_{2h1}$ oraz napięcia magnesującego rdzeń $\underline{U}_{\mu h1}$,

β_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądu wtórnego I_{2h1} ,

ψ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wtórnego I_{2h1} oraz napięcia wtórnego $\underline{U}_{2h1}$ badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

następnie wartość kąta fazowego Ψ_{h1} między podstawową harmoniczną prądu wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego I_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} wyznacza się z poniższej zależności:

$$\psi_{h1} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{h1} \cdot L}{R}\right)$$

gdzie:

R – oznacza wartość rezystancji obciążenia uzwojenia wtórnego,

L – oznacza wartość indukcyjności obciążenia uzwojenia wtórnego,

wówczas, przy obciążeniu rezystancyjnym R uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, gdy L jego obciążenia wynosi 0 oraz wartość kąta fazowego Ψ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wynosi 0, zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym, wartość indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego wyznacza się na podstawie poniższej zależności:

$$L_{2r} = \frac{(R_2 + R) \cdot \tan \gamma_{h1}}{100 \cdot \pi}$$

gdzie:

L_{2r} – oznacza wartość indukcyjność rozproszenia uzwojenia wtórnego,

R_2 – oznacza wartość rezystancji uzwojenia wtórnego wyznaczoną metodą techniczną poprzez pomiar prądu i napięcia stałego,

wtedy dla zadanych wartości skutecznych harmonicznymi podstawowej I''_{z1h1} i wyższej I''_{z1hk} prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} i wartości obciążenia uzwojenia wtórnego oblicza się zgodnie z wykresem wskazowym wartości podstawowe] U_{20h1} ($k = 1$) i wyższej harmonicznymi U_{20hk} ($k > 1$) zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym U_{20hk} dla rezystancyjnego obciążenia uzwojenia wtórnego R na podstawie poniższej zależności:

$$U_{20hk} = I''_{z1hk} \cdot \sqrt{(R_2 + R)^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2}$$

gdzie:

I''_{z1hk} – oznacza zadaną wartość skuteczną hk harmonicznymi prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości,

f_{hk} – oznacza częstotliwość zadanej hk harmonicznymi prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} ,

U_{20hk} – oznacza wartość hk harmonicznymi zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym,

następnie układ pomiarowy zasila się zastępczym napięciem odkształconym o wartościach skutecznych podstawowej U_{20h1} ($k = 1$) i hk wyższej harmonicznymi U_{20hk} ($k > 1$) lub zastępczym sinusoidalnym napięciem podwyższonej częstotliwości o wartości skutecznej U_{20hk} badany indukcyjny przekładnik prądowy i mierzy się w przypadku zasilania zastępczym napięciem odkształconym wartości podstawowej harmonicznymi I''_{0h1} i wyższej hk harmonicznymi I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia badanego indukcyjnego przekładnika prądowego lub w przypadku zasilania zastępczym napięciem sinusoidalnym podwyższonej

częstotliwości wartość skuteczną podwyższonej częstotliwości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego oraz wartości przesunięć fazowych ω_{h1} i ω_{hk} między podstawową harmoniczną I''_{0h1} i hk wyższą harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia a odpowiadającymi harmonicznymi odkształconego zastępczego napięcia zasilającego U_{20h1} i U_{20hk} lub wartość przesunięcia fazowego ω_{hk} między sinusoidalnym prądem wzbudzenia podwyższonej częstotliwości I''_{0hk} i sinusoidalnym zastępczym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości U_{20hk} , wtedy wartość skuteczną $U_{\mu hk}$ harmonicznego napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości zgodnie z wykresem wskazowym oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$U_{\mu hk} = \sqrt{U_{20hk}^2 + I''_{0hk}{}^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2]} - 2 \cdot U_{20hk} \cdot I''_{0hk} \cdot \sqrt{R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2} \cdot \cos\left(\omega_{hk} - \arctg \frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r}}{R_2}\right)$$

gdzie:

ω_{hk} – oznacza wartość przesunięcia fazowego między hk harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości a hk harmoniczną zastępczego odkształconego napięcia zasilającego U_{20hk} lub zastępczego sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości,

I''_{0hk} – oznacza wartość skuteczną hk harmonicznego lub podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego prądu wzbudzenia rdzenia,

$U_{\mu hk}$ – oznacza wektor skuteczną hk harmonicznego odkształconego napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości kąta fazowego τ_{hk} między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\tau_{hk} = \arccos\left(\frac{U_{20hk}^2 + U_{\mu hk}^2 - I''_{0hk}{}^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2]}{2 \cdot U_{20hk} \cdot U_{\mu hk}}\right)$$

gdzie:

τ_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości sumy kątów fazowych $\gamma_{hk} + \psi_{hk}$ między harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\gamma_{hk} + \psi_{hk} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot (L_{2r} + L)}{R_2 + R}\right)$$

gdzie:

$\gamma_{hk} + \psi_{hk}$ – oznacza wartości sumarycznego kąta fazowego między hk harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości kąta fazowego β_{hk} między harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\beta_{hk} = \tau_{hk} + \omega_{hk} - (\gamma_{hk} + \psi_{hk})$$

gdzie:

γ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń o podwyższonej częstotliwości,

β_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

Ψ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

wtedy zgodnie z wykresem wskazowym i z poniższymi zależnościami oblicza się wartości poszczególnych wyższych harmonicznymi błędów całkowitego $\varepsilon_{\%Ihk}$, prądowego ΔI_{hk} i kąтового $\delta\varphi_{hk}$ transformacji wyższej harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy:

$$\varepsilon_{\%Ihk} = \frac{I''_{0hk}}{I''_{z1kh}} \cdot 100\%$$

gdzie:

$\varepsilon_{\%Ihk}$ – oznacza wartość procentową błędu całkowitego transformacji h_k harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego o podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\Delta I_{hk} = \varepsilon_{\%Ihk} \cdot \cos(\beta_{hk})$$

gdzie:

ΔI_{hk} – oznacza wartość procentową błędu prądowego transformacji h_k harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\delta\varphi_{hk} = \arcsin\left(\frac{\varepsilon_{\%Ihk} \cdot \sin(\beta_{hk})}{100\%}\right)$$

gdzie:

$\delta\varphi_{hk}$ – oznacza wartość błędu kąтового [°] transformacji h_k harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy.

Opracowany sposób umożliwia na podstawie wykresów wskazowych obliczenie błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji harmonicznymi prądów odkształconych oraz prądów sinusoidalnych podwyższonej częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe z zastosowaniem wyznaczonej wartości indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego i zmierzonych wartości skutecznych i przesunięć fazowych harmonicznymi prądu wzbudzenia dla zasilania strony wtórnej badanego indukcyjnego przekładnika napięciem zastępczym.

Sposób według wynalazku ilustruje poniższy przykład z powołaniem się na rysunki i wykresy, na którym Fig. 1 przedstawia schemat ideowy układu pomiarowego do wyznaczania indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego, Fig. 2 schemat ideowy układu pomiarowego do wyznaczania wartości skutecznych i przesunięć fazowych harmonicznymi prądu wzbudzenia dla zasilania strony wtórnej badanego indukcyjnego przekładnika napięciem zastępczym, Fig. 3 wykres wskazowy do wyznaczania indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego. Fig. 4 wykres wskazowy do wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości.

P r z y k ł a d

W celu wyznaczenia błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez induk-

cyjny przekładnik prądowy najpierw wyznacza się indukcyjność rozproszenia uzwojenia wtórnego indukcyjnego przekładnika prądowego 1A, w układzie pomiarowym przedstawionym na Fig. 1 z przekładnikiem wzorcowym 1B dla transformacji prądu sinusoidalnego o częstotliwości 50 Hz i znamionowej wartości skutecznej prądu wtórnego przekładnika wzorcowego I''_{1h1} , mierzonej za pomocą amperomierza 5 a regulowanej za pomocą autotransformatora 4 z transformatorem wielkopiędowym 3 i wartości obciążenia 6 uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego dokonuje się pomiaru za pomocą cyfrowego watomierza 2 wartości skutecznej podstawowej harmonicznej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, podstawowej harmonicznej napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego oraz wartość sumarycznego kąta fazowego ($\beta_{h1} + \Psi_{h1}$) między podstawową harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} i podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} , następnie badany indukcyjny przekładnik prądowy zostaje podłączony do układu pomiarowego przedstawionego na Fig. 2, zasilanego przez wzmacniacz 8 z generatorem arbitralnym 9 separowany transformatorem 7, w którym dla zadanego prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} o uprzednio wyznaczonej wartości skutecznej podstawowej harmonicznej dokonuje się za pomocą cyfrowego watomierza 2 pomiaru podstawowej harmonicznej mocy czynnej i biernej oraz sporządza się wykres wskazowy przedstawiony na Fig. 3, gdzie:

I – oznacza wektor podstawowej harmonicznej napięcia $I_{2h1}(2\pi f_{h1}L_{2r})$ na indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego L_{2r} ,

II – oznacza wektor podstawowej harmonicznej napięcia $I_{2h1}R_2$ na rezystancji uzwojenia wtórnego R_2 ,

III – oznacza wektor podstawowej harmonicznej napięcia wtórnego U_{2h1} ,

IV – oznacza wektor podstawowej harmonicznej napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$,

V – oznacza wektor podstawowej harmonicznej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

VI – oznacza wektor podstawowej harmonicznej prądu wtórnego I_{2h1} ,

VII – oznacza wektor podstawowej harmonicznej I''_{1h1} prądu wtórnego przekładnika wzorcowego 50 Hz,

α_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi składowej biernej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądem wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

γ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi napięcia wtórnego U_{2h1} oraz napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$,

β_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądu wtórnego I_{2h1} ,

Ψ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wtórnego I_{2h1} oraz napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego.

Kąt α_{h1} wyznacza się na podstawie zmierzonych wartości mocy czynnej i biernej zgodnie z zależnością (1):

$$\alpha_{h1} = \arctg\left(\frac{P_{h1}}{Q_{h1}}\right) \quad (1)$$

gdzie:

P_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy czynnej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

Q_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy biernej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

α_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi składowej biernej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądem wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

następnie wartość kąta fazowego Ψ_{h1} między podstawową harmoniczną prądu wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego I_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} wyznacza się z zależności (3):

$$\gamma_{h1} = 90^\circ - \alpha_{h1} - (\beta_{h1} + \psi_{h1}) \quad (2)$$

gdzie:

Ψ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi napięcia wtórnego U_{2h1} oraz napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$,

β_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądu wtórnego I_{2h1} ,

Ψ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wtórnego I_{2h1} oraz napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

następnie wartość kąta fazowego γ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wyznacza się z zależności (3)

$$\Psi_{h1} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{h1} \cdot L}{R}\right) \quad (3)$$

gdzie:

R – oznacza wartość rezystancji obciążenia uzwojenia wtórnego,

L – oznacza wartość indukcyjności obciążenia uzwojenia wtórnego,

wówczas, przy obciążeniu rezystancyjnym R uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, gdy L jego obciążenia wynosi 0 oraz wartość kąta fazowego Ψ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wynosi 0, zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 3, wartość indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego wyznacza się na podstawie zależności (4):

$$L_{2r} = \frac{(R_2 + R) \cdot \tan \gamma_{h1}}{100 \cdot \pi} \quad (4)$$

gdzie:

L_{2r} – oznacza wartość indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego,

R_2 – oznacza wartość rezystancji uzwojenia wtórnego wyznaczoną metodą techniczną poprzez pomiar prądu i napięcia stałego,

wtedy dla zadanych wartości skutecznych harmonicznymi podstawowej I''_{z1h1} i wyższej I''_{z1hk} prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} i wartości obciążenia uzwojenia wtórnego oblicza się zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4 wartości podstawowej U_{20h1} ($k = 1$) i wyższej harmonicznymi U_{20hk} ($k > 1$) zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym U_{20hk} dla rezystancyjnego obciążenia uzwojenia wtórnego R na podstawie zależności (5):

$$U_{20hk} = I''_{z1hk} \cdot \sqrt{(R_2 + R)^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2} \quad (5)$$

gdzie:

I''_{z1hk} – oznacza zadaną wartość skuteczną hk harmonicznymi prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości,

f_{hk} – oznacza częstotliwość zadanej hk harmonicznymi prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} ,

U_{20hk} – oznacza wartość hk harmonicznymi zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym,

następnie układ pomiarowy przedstawiony na Fig. 2 poprzez separujący transformator 7 wzmacniacz 8 z generatorem arbitralnym 9 zasilają zastępczym napięciem odkształconym o wartościach skutecznych podstawowej U_{20h1} ($k = 1$) i hk wyższej harmonicznymi U_{20hk} ($k > 1$) lub zastępczym sinusoidalnym napięciem podwyższonej częstotliwości o wartości skutecznej U_{20hk} badany indukcyjny przekładnik prądowy 1A i mierzy się za pomocą cyfrowego watomierza 2, w przypadku zasilania zastępczym napięciem odkształconym, wartości podstawowej harmonicznymi I''_{0h1} i wyższej hk harmonicznymi I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia badanego indukcyjnego przekładnika prądowego 1A lub w przypadku zasilania zastępczym napięciem sinusoidalnym podwyższonej częstotliwości wartość skuteczną podwyższonej częstotliwości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego 1A oraz wartości przesunięć fazowych ω_{h1} i ω_{hk} między podstawową harmoniczną I''_{0h1} i hk wyższą harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia a odpowiadającymi harmonicznymi odkształconego zastępczego napięcia

zasilającego U_{20h1} i U_{20hk} lub wartość przesunięcia fazowego ω_{hk} między sinusoidalnym prądem wzbudzenia podwyższonej częstotliwości I_{0hk} i sinusoidalnym zastępczym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości U_{20hk} , wtedy wartość skuteczną h_k harmonicznej napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4,

gdzie:

1: $I_{2hk}(2\pi f_{h1}L_{2r})$ – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego napięcia lub sinusoidalnego napięcia podwyższonej częstotliwości na indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego L_{2r} ,

2: $I_{2hk}R_2$ – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego napięcia lub sinusoidalnego napięcia podwyższonej częstotliwości na rezystancji uzwojenia wtórnego R_2 ,

3: U_{2hk} – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego napięcia wtórnego lub sinusoidalnego napięcia wtórnego podwyższonej częstotliwości badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

4: $U_{\mu hk}$ – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości,

5: $I''_{0hk}R_2$ – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego napięcia lub sinusoidalnego napięcia podwyższonej częstotliwości na rezystancji uzwojenia wtórnego R_2 ,

6: $I''_{0hk}(2\pi f_{h1}L_{2r})$ – oznacza wektor h_k odkształconego napięcia lub sinusoidalnego napięcia podwyższonej częstotliwości na indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego L_{2r} ,

7: U_{20hk} – oznacza wartość h_k harmonicznej zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym,

8: $\varepsilon_{\%hk}$ – oznacza wartość procentową błędów całkowitego transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego o podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

9: Δ_{hk} – oznacza wartość procentową błędów prądowego transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

10: $\sin(\delta\varphi_{hk}) \cdot 100\%$ – oznacza wartość procentową błędów kątowego transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

11: I_{2hk} – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego prądu wtórnego lub podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego prądu wtórnego,

12: I''_{1hk} – oznacza wektor h_k harmonicznej odkształconego prądu pierwotnego lub podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego prądu pierwotnego,

γ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń podwyższonej częstotliwości,

β_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

Ψ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

ω_{hk} – oznacza wartość przesunięcia fazowego między h_k harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości a h_k harmoniczną zastępczego odkształconego napięcia zasilającego U_{20hk} lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości,

τ_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$,

oblicza się na podstawie zależności (6):

$$U_{\mu hk} = \sqrt{U_{20hk}^2 + I_{0hk}''^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2]} - 2 \cdot U_{20hk} \cdot I_{0hk}'' \cdot \sqrt{R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2} \cdot \cos\left(\omega_{hk} - \arctg \frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r}}{R_2}\right) \quad (6)$$

gdzie:

ω_{hk} – oznacza wartość przesunięcia fazowego między hk harmoniczną I_{0hk}'' prądu wzbudzenia rdzenia lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości a hk harmoniczną zastępczego odkształconego napięcia zasilającego U_{20hk} lub zastępczego sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości,

I_{0hk}'' – oznacza wartość skuteczną hk harmonicznego lub podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego prądu wzbudzenia rdzenia,

$U_{\mu hk}$ – oznacza wektor skuteczną hk harmonicznego odkształconego napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości, następnie zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4 wartości kąta fazowego τ_{hk} między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ oblicza się na podstawie zależności (7):

$$\tau_{hk} = \arccos\left(\frac{U_{20hk}^2 + U_{\mu hk}^2 - I_{0hk}''^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2]}{2 \cdot U_{20hk} \cdot U_{\mu hk}}\right) \quad (7)$$

gdzie:

τ_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4 wartości sumy kątów fazowych $\gamma_{hk} + \psi_{hk}$ między harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} oblicza się na podstawie zależności (8):

$$\gamma_{hk} + \psi_{hk} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot (L_{2r} + L)}{R_2 + R}\right) \quad (8)$$

gdzie:

$\gamma_{hk} + \psi_{hk}$ – oznacza wartości sumarycznego kąta fazowego między hk harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4 wartości kąta fazowego β_{hk} między harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I_{0hk}'' oblicza się na podstawie zależności (9):

$$\beta_{hk} = \tau_{hk} + \omega_{hk} - (\gamma_{hk} + \psi_{hk}) \quad (9)$$

gdzie:

γ_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między hk harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz hk harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń o podwyższonej częstotliwości,

β_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między hk harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I_{0hk}'' lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości oraz hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

Ψ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między h_k harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz h_k harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

wtedy zgodnie z wykresem wskazowym przedstawionym na Fig. 4 i z zależnościami (10) – (12) oblicza się wartości poszczególnych wyższych harmonicznych błędów całkowitego $\varepsilon_{\%Ihk}$, prądowego ΔI_{hk} i kąтового $\delta\varphi_{hk}$ transformacji wyższej harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy:

$$\varepsilon_{\%Ihk} = \frac{I''_{0hk}}{I''_{z1kh}} \cdot 100\% \quad (10)$$

gdzie:

$\varepsilon_{\%Ihk}$ – oznacza wartość procentową błędu całkowitego transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego o podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\Delta I_{hk} = \varepsilon_{\%Ihk} \cdot \cos(\beta_{hk}) \quad (11)$$

gdzie:

ΔI_{hk} – oznacza wartość procentową błędu prądowego transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\delta\varphi_{hk} = \arcsin\left(\frac{\varepsilon_{\%Ihk} \cdot \sin(\beta_{hk})}{100\%}\right) \quad (12)$$

gdzie:

$\delta\varphi_{hk}$ – oznacza wartość błędu kąтового [°] transformacji h_k harmonicznej prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy.

Zastrzeżenie patentowe

1. Analityczny sposób wyznaczania błędów całkowitego, prądowego i kąтового transformacji wyższych harmonicznych prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez indukcyjne przekładniki prądowe, **znamienny tym**, że w celu wyznaczenia błędów całkowitego, prądowego i kąтового najpierw wyznacza się indukcyjność rozproszenia uzwojenia wtórnego indukcyjnego przekładnika prądowego, w układzie pomiarowym z przekładnikiem wzorcowym dla transformacji prądu sinusoidalnego o częstotliwości 50 Hz i znamionowej wartościach skutecznej prądu wtórnego przekładnika wzorcowego I''_{1h1} i wartości obciążenia uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego dokonuje się pomiaru wartości skutecznej podstawowej harmonicznej prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, podstawowej harmonicznej napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego oraz wartość sumarycznego kąta fazowego ($\beta_{h1} + \Psi_{h1}$) między podstawową harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} i podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} , następnie badany indukcyjny przekładnik prądowy zostaje podłączony do układu pomiarowego, w którym dla zadanego prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} o uprzednio wyznaczonej wartości skutecznej podstawowej harmonicznej dokonuje się pomiaru podstawowej harmonicznej mocy czynnej i biernej oraz sporządza się wykres wskazowy a kąt α_{h1} wyznacza się na podstawie zmierzonych wartości mocy czynnej i biernej zgodnie z poniższą zależnością:

$$\alpha_{h1} = \arctg\left(\frac{P_{h1}}{Q_{h1}}\right)$$

gdzie:

P_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy czynnej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

Q_{h1} – oznacza wartość podstawowej harmonicznej mocy biernej dla zadanej wartości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

α_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi składowej biernej prądu wzbudzenia rdzenia oraz prądem wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} ,

wtedy wartość kąta fazowego γ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wyznacza się z poniższej zależności:

$$\gamma_{h1} = 90^\circ - \alpha_{h1} - (\beta_{h1} + \psi_{h1})$$

gdzie:

γ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi napięcia wtórnego U_{2h1} oraz napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$,

β_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0h1} oraz prądu wtórnego I_{2h1} ,

Ψ_{h1} – oznacza wartość kąta fazowego między podstawowymi harmonicznymi prądu wtórnego I_{2h1} oraz napięcia wtórnego U_{2h1} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

następnie wartość kąta fazowego γ_{h1} między podstawową harmoniczną prądu wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wyznacza się z poniższej zależności:

$$\Psi_{h1} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{h1} \cdot L}{R}\right)$$

gdzie:

R – oznacza wartość rezystancji obciążenia uzwojenia wtórnego,

L – oznacza wartość indukcyjności obciążenia uzwojenia wtórnego,

wówczas, przy obciążeniu rezystancyjnym R uzwojenia wtórnego badanego indukcyjnego przekładnika prądowego, gdy L jego obciążenia wynosi 0 oraz wartość kąta fazowego Ψ_{h1} między podstawową harmoniczną napięcia wtórnego U_{2h1} oraz podstawową harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu h1}$ wynosi 0, zgodnie z wykresem wskazowym, wartość indukcyjności rozproszenia uzwojenia wtórnego wyznacza się na podstawie poniższej zależności:

$$L_{2r} = \frac{(R_2 + R) \cdot \tan \gamma_{h1}}{100 \cdot \pi}$$

gdzie:

L_{2r} – oznacza wartość indukcyjność rozproszenia uzwojenia wtórnego,

R_2 – oznacza wartość rezystancji uzwojenia wtórnego wyznaczoną metodą techniczną poprzez pomiar prądu i napięcia stałego,

wtedy dla zadanych wartości skutecznych harmonicznymi podstawowej I''_{z1h1} i wyższej I''_{z1hk} prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} i wartości obciążenia uzwojenia wtórnego oblicza się zgodnie z wykresem wskazowym wartości podstawowe] U_{20h1} ($k = 1$) i wyższej harmonicznej U_{20hk} ($k > 1$) zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym U_{20hk} dla rezystancyjnego obciążenia uzwojenia wtórnego R na podstawie poniższej zależności:

$$U_{20hk} = I''_{z1hk} \cdot \sqrt{(R_2 + R)^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2}$$

gdzie:

I''_{z1hk} – oznacza zadaną wartość skuteczną hk harmonicznej prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości,

f_{hk} – oznacza częstotliwość zadanej hk harmonicznej prądu pierwotnego lub sinusoidalnego prądu pierwotnego podwyższonej częstotliwości I''_{z1hk} ,

U_{20hk} – oznacza wartość hk harmonicznej zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub wartość zastępczego podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym, następnie układ pomiarowy zasila się zastępczym napięciem odkształconym o wartościach skutecznych podstawowej U_{20h1} ($k = 1$) i hk wyższej harmonicznej U_{20hk} ($k > 1$) lub zastępczym sinusoidalnym napięciem podwyższonej częstotliwości o wartości skutecznej U_{20hk} badany indukcyjny przekładnik prądowy i mierzy się w przypadku zasilania zastępczym napięciem odkształconym wartości podstawowej harmonicznej I''_{0h1} i wyższej hk harmonicznej I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia badanego indukcyjnego przekładnika prądowego lub w przypadku zasilania zastępczym napięciem sinusoidalnym podwyższonej częstotliwości wartość skuteczną podwyższonej częstotliwości prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego oraz wartości przesunięć fazowych ω_{h1} i ω_{hk} między podstawową harmoniczną I''_{0h1} i hk wyższą harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia a odpowiadającymi harmonicznymi odkształconego zastępczego napięcia zasilającego U_{20h1} i U_{20hk} lub wartość przesunięcia fazowego ω_{hk} między sinusoidalnym prądem wzbudzenia podwyższonej częstotliwości I_{0hk} i sinusoidalnym zastępczym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości U_{20hk} , wtedy wartość skuteczną hk harmonicznej napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości zgodnie z wykresem wskazowym oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$U_{\mu hk} = \sqrt{U_{20hk}^2 + I''_{0hk}{}^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2] - 2 \cdot U_{20hk} \cdot I''_{0hk} \cdot \sqrt{R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2} \cdot \cos(\omega_{hk} - \arctg \frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r}}{R_2})}$$

gdzie:

ω_{hk} – oznacza wartość przesunięcia fazowego między hk harmoniczną I''_{0hk} prądu wzbudzenia rdzenia lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości a hk harmoniczną zastępczego odkształconego napięcia zasilającego U_{20hk} lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości,

I''_{0hk} – oznacza wartość skuteczną hk harmonicznej lub podwyższonej częstotliwości sinusoidalnego prądu wzbudzenia rdzenia,

$U_{\mu hk}$ – oznacza wektor skuteczną hk harmonicznej odkształconego napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnego napięcia magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości, następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości kąta fazowego τ_{hk} między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\tau_{hk} = \arccos\left(\frac{U_{20hk}^2 + U_{\mu hk}^2 - I''_{0hk}{}^2 \cdot [R_2^2 + (2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot L_{2r})^2]}{2 \cdot U_{20hk} \cdot U_{\mu hk}}\right)$$

gdzie:

τ_{hk} – oznacza wartości kąta fazowego między harmoniczną U_{20hk} zastępczego odkształconego napięcia zasilającego strony wtórnej w stanie jałowym lub zastępczym sinusoidalnym napięciem zasilającym podwyższonej częstotliwości strony wtórnej w stanie jałowym i harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$,

następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości sumy kątów fazowych $\gamma_{hk} + \psi_{hk}$ między harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\gamma_{hk} + \psi_{hk} = \arctg\left(\frac{2 \cdot \pi \cdot f_{hk} \cdot (L_{2r} + L)}{R_2 + R}\right)$$

gdzie:

$\gamma_{hk} + \Psi_{hk}$ – oznacza wartości sumarycznego kąta fazowego między hk harmoniczną $U_{\mu hk}$ napięcia magnesującego rdzeń lub sinusoidalnym napięciem magnesującym rdzeń badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości, następnie zgodnie z wykresem wskazowym wartości kąta fazowego β_{hk} między harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} badanego indukcyjnego przekładnika prądowego i harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} oblicza się na podstawie poniższej zależności:

$$\beta_{hk} = \tau_{hk} + \omega_{hk} - (\gamma_{hk} + \Psi_{hk})$$

gdzie:

γ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między hk harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz hk harmoniczną napięcia magnesującego rdzeń $U_{\mu hk}$ lub sinusoidalnym napięciem magnesującego rdzeń o podwyższonej częstotliwości,

β_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między hk harmoniczną prądu wzbudzenia rdzenia I''_{0hk} lub sinusoidalnym prądem wzbudzenia rdzenia podwyższonej częstotliwości oraz hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości,

Ψ_{hk} – oznacza wartość kąta fazowego między hk harmoniczną prądu wtórnego I_{2hk} lub sinusoidalnym prądem wtórnym podwyższonej częstotliwości oraz hk harmoniczną napięcia wtórnego U_{2hk} lub sinusoidalnym napięciem wtórnym podwyższonej częstotliwości badanego indukcyjnego przekładnika prądowego,

wtedy zgodnie z wykresem wskazowym i z poniższymi zależnościami oblicza się wartości poszczególnych wyższych harmonicznymi błędów całkowitego $\varepsilon_{\%Ihk}$, prądowego ΔI_{hk} i kąтового $\delta\varphi_{hk}$ transformacji wyższej harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy:

$$\varepsilon_{\%Ihk} = \frac{I''_{0hk}}{I''_{z1kh}} \cdot 100\%$$

gdzie:

$\varepsilon_{\%Ihk}$ – oznacza wartość procentową błędu całkowitego transformacji hk harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego o podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\Delta I_{hk} = \varepsilon_{\%Ihk} \cdot \cos(\beta_{hk})$$

gdzie:

ΔI_{hk} – oznacza wartość procentową błędu prądowego transformacji hk harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy,

$$\delta\varphi_{hk} = \arcsin\left(\frac{\varepsilon_{\%Ihk} \cdot \sin(\beta_{hk})}{100\%}\right)$$

gdzie:

$\delta\varphi_{hk}$ – oznacza wartość błędu kąтового [°] transformacji hk harmonicznymi prądu odkształconego lub prądu sinusoidalnego podwyższonej częstotliwości przez badany indukcyjny przekładnik prądowy.

Rysunki

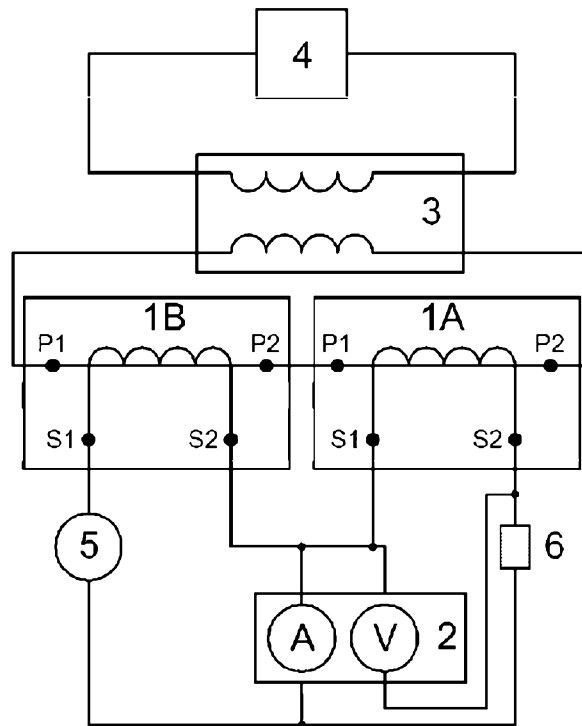

Fig. 1

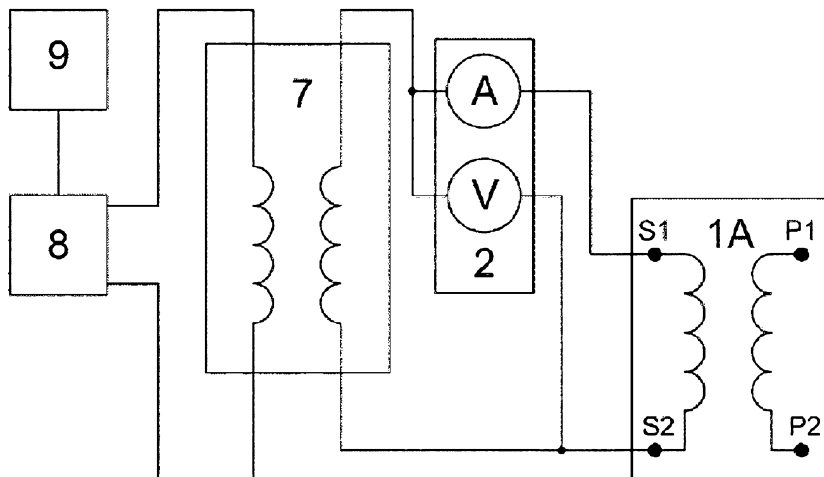

Fig. 2

